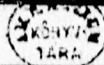

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ „
Egy órára 1 „ „

Egyes szám ára 4 hr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi 5 hirdetések alkú szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Az ev. ref. egyházker. főgondnokság.

Debreczen, nov. 18.

Borus, nedves őszi nap. Ugy illik ahoz a hervadáshoz, mely a természetben most megy végbe; úgy illik az emberi kedélyhez, mely mind annak a mi testi, e földön közös sorsát — az elmulást, borongva, könyezve szemléli.

Talán nekünk részünk lehetett e kedély-borulatban a mai napon, mikor a főiskolai imateremben egy az emberi élet természetes rendje szerint elmúlt emberről emlékeztünk — megható kegyelettel? Igen! ha csak egy emberről s annak elmulásáról emlékeztünk volna. De mi egy tetteiben megdicsőült egyházkerületi főgondnokról emlékeztünk, aki midőn a földitest halálával letette hivatalát: itt hagyta nekünk nemes tettei emlékét, reánk hagyta magasztos példáját, melyekkel már e földön kivívta üdvösségét, halhatatlanságát; mert a nemes tettekben tündöklő példa él, — a test halálán, siron is tul, — a hálás maradék tisztelő kegyeletében és követésében.

Azért is felséges ez a mi keresztény vallásunk, hogy nem mint a Buddhának — a végmegsemmisülésben olvad be élete egy öntudatlan örökkévalóságba, hanem szerintünk a nemes embert boldogító tettek által az istenfiúságra emelkedett ember a jó örök kettejével egyesülésre képesül, öntudatos örök életre megy át — amaz örömdetes isteni kijelentés szerint: «Jól van hű szolgám, hű voltál a kevesen, többre bizlak ezután — menj be a te uradnak, örömeibe!»

Ez örökélet valóságáról nyújt nekünk előleget, az olyan emlékünnap mint e mai, melyet Néhai főgondnokunk Nagykeri Váallyi János emlékének szenteltünk, midőn az ő nemes tettei nyomán — elhittük, megállapítottuk az ő érdemének emlékeztetésében, — buzgó példái követésében álló örökéletet; mert valóban míg jóra törekvő nemes példán lelkesülni tudó protestáns keresztény ember él a földön, pedig hisszük, mivel a tökélyesbülésre törekvő embernek van joga élni — tehát az utolsó ember e földön protestáns keresztény lesz: nem fog az ő életének emléke kivészni e földön — ember emlékeiből. Ez a hit, sőt tudatkedves zsengeje az istennel váró örökéletnek.

Azért annak a megdicsőült főgondnok emlékenek szentelt ünnep — nem gyászünnap a reformált keresztényeknek, hanem lélekből üdvözölt mind megany-

nyi alkalom, mely ami örökéletre ujjászületésünket eszközli, . . . boruból derű!

Még felülőbbé válik azonban a természet nap és ami mai ünnepnapunk közt az ellentét, az új főgondnok beiktatásával keltett általános örömteljes hangulat által. Igen! általános örömhangulat mind a választók mind a választott részéről.

Valóban csodálatos egy hivatal ez az egyházker. főgondnokság! Nem jár fizetéssel, sőt a legcsekélyebb jövedelemmel sem; hanem váhatatlanul hozzá van kötve egy folytonos felelősség és esküvel erősített erős fogadás által megszentelt köteleességérzet; egy folyton fenálló gondoskodás, hogy nem csak annak az egyházkerületnek, amelynek közvetlen hivatalnok — legcsekélyebb részecskeje se valljon kárt, sőt mindenek ékesen jó rendben — az egyház rendeltetésének megfelelőleg folyjanak pásztorok és a nyáj, tagok és az egész test üdvére; hanem az egész Magyar reformált egyházban is, melynek főkörmányzó testületének, ezen hivatalból folyólag szerves tagja — az egyesítő és magas czél elérésére képesítő köztörvény eredményes életben bizonyítsa meg magát olyan szervezeti kapcsolatnak, mely egyedül méltó a szabadító Krisztus által kimutatott alapon, mintromolhatatlan fundamentumon épült Anyaszentegyházhoz.

Valóban — hazánk területén és összes viszonyaiban egyedül való a protestáns egyházak hivatalviselői közt — a világi hivatalnokok helyzetét, különösen az ezek betöltésének tartható egyházkerületi főgondnokság. Mert ez nem csupán dignitás, nemcsak fényelő reprezentálás, hogy egy különben nem annyira a tagok számában, mint lelkierőben nagy, anyagiakban pedig nagyonis önmagukra utalt, igen szegény viszonyok közt élő társadalomnak valami imponálást szerezzen. Nem! . . . az egyházkerületi főgondnokság nagy munkát, nagy köteleesség-telejesítést fejez ki — ingyen, az Istentől neki adott erő, az önmagában növelt, áterzett nittestvérség nagy erejével Önmaga aldozik még anyagiakban is a közért a köznek, idővel sőt pénzáldozattal. Jutalma? . . . az általános elismerés, inkább az élet után, mint az életben — ami részünkről; de önmagában a hű köteleesség-telejesítés már ez életben üdvözítő megnyugtató!

A hivatalok nagyobbára felülről jönnek. A főgondnokság megfordítva alólról jön; a protestáns egyházalkotmány demokracizai természete szerint, egészen bizalmi állás. Ezért olyan nagybecsű,

mert széleskörben elterjedt és megizmosodott érdemesültség az egyedüli ajánló levele. A mi korunkat általában az önzés korának nevezik. A protestáns egyház kizárja magából ezt a jellemvonást — a világi tisztviselők választásánál; mert ezt nem előzi meg semmi más elkötelezés, mint az, ami az érdemesültségnek erkölcsi, önkéntes folyamánya. Azt becsülik meg egyházaink a valóban szabad választással. Még az a körülmény sem változtat a dolgon, hogy legtöbbször világi helyzetökre nézve legkedvezőbb anyagi körülmények közt élő férfiakra esik a választás. Mert ez a korlátozott anyagi viszonyok nyomasztó voltának alkalmatlanságát szükséges, hogy tekintetbe vegye s lehetőleg elhárítsa; épen azért, hogy a köteleesség-telejesítésért fizetést adni nem tud, nem is akar. A jutalmazást hagyja arra aki elég gazdag megjutalmazni az ő Anyaszentegyháza ügyében kifejtett munkásságot a hű munka elmaradhatatlan jutalmával a jó lelkiismeret nyugalmával.

Az, hogy a mi főuraink önként vállalkoznak az Anyaszentegyház ügyei sáfárságára, nagy öröme gerjeszti a mi lelkeinket. Mert a mi Anyaszentegyházunk világi szegénysége és szerénysége mellett hiven megmaradt főurak egyházi jellemében oly biztosítékot találunk, hogy őket kizárólag a szentügy iránt való tántoríthatlan buzgalom csatolja ahoz a boldogító testvérséghez, a melyben nincs sem ur sem szolga hanem amelyben egyek vagyunk az Atya boldogító szerelmében, melyre megváltattunk Jézus Krisztus által.

Ezen felséges eszmét és érzést ápolta és erősítette meg bennünk a mai ünnepély is, midőn az új főgondnok gr. Dégenfeld Schomberg József hivatalos esküvel elfoglalta magát oly nyilatkozattal kötelezte el egészben szellemi előkelőségű gyülekezet előtt, mely azt az általános megnyugvást keltette, hogy ő nemcsak érti és érzi az elfoglalt hivatal teendőit, hanem teljesíteni is hajlandó azokat. Az ebből eredt általános megelégedés folytán hangzott a komoly éljenzés a tiszántúli egyházkerület főgondnokára.

Hiszük, hogy a jó kívánatokat meghallgatta és betölti Isten, akinek Magyarországi legnagyobb reformált egyházkerülete kormányzatára magát benső ihlettel felajánlotta, elkötelezte.

És most zárjuk be gondolataink folyamát, azon megjegyzéssel, hogy a nemes gróf legmagasb világi hivatala méltóságában — a demokrat szerkezetű ref. egyházi alkotmányunk legfőbb öre lévén:

ez örüllő helyen minden erejével ellene dolgozik annak, ami az egyházalkotmányt gyengítne; nemcsak hanem oda munkál, hogy ami az utóbbi időkben az egyházi alkotmány terén a demokrat elvekkel meg nem egyező, hanem azokkal homlokegyenest ellenkező arisztokratikus alkotások abban történtek — belőle kiirtassanak; értjük a szigorú presbyteri szervezettel ellenkező választási jog kiterjesztését a népe sebb egyházak számára, mely megrövidítette a néptelenebb s nagy küzdelemmel magokat fentartó egyházak presbyteriumainak jogát, egyszersmind azon törekszik, hogy visszaállítsa a presbyteriumok abban fekvő joga, hogy ezek válasszák közvetlenül a legfőbb kormányzó hatóság tagjait — a konventi képviselőket.

A hamisítlan demokratiai alkotmány, a presbyteri szervezet követelménye ez, s ama módosítások által ezen töretett rés, mely visszaigazítást kíván,

Végre elvárjuk, hogy az egyházker. gyűlésekből számuzi a különböző politikai elvek szerinti pártállások a t. Kiknek egy Atyánk, egy Megváltónk van, szükséges, hogy egy Lélek által vezéreltessünk, s ne legyenek köztünk akik magokat Kéféseinek, Apollóséinak, vagy Páléiának mondják, mert kell, hogy mi mindnyájan a szeretet Krisztusaéi legyünk.

A főgondnok felette áll minden pártnak, ő minden ékes és széprendnek hivott őrzője.

Végre elvárjuk, hogy a mi küzdelmes életet folytató ref. hivatalnokaink

helyzetének javítására nemcsak az általa kifejezett módon igyekezzék az államügynek csak tünékeny értékű felhasználásával, hanem annak a siralmas helyzetnek az 1848: 20. t. c. 3. végrehajtásának nyomatékos eszközésével végleg és egészben megjavítására mindent elkövetni törekedjék.

Reménységgel és ilyen várákozással üdvözöljük mi — a tiszántúliev. ref. egyházkerület új főgondnokát.

— a — r.

A képviselőház elnöksége. Az új képviselőház elnökségében csak annyi változás lesz, hogy a képviselőház meg nem választott Teleszky István helyébe új második alelnököt választanak. Előzők lesz újból Szilágyi Dezső, első alelnök pedig Berzevicsy Albert. A második alelnöki tisztelet felajánlották Radó Kálmánnak, ki azonban azt nem fogadta el és így ma Láng Lajos a kormánypárt második alelnök jelöltje.

Az utolsó pótválasztás. Ma lesz az utolsó pótválasztás Jácso József nemzeti párti és Stajevics János kormánypárti jelöltek között Mohácson. A választási harc rendkívül elkeseredett. Kedden éjjel az összes kormánypárti zászlókat letépték. Tegnap egy század lovasság és 75 csendőr érkezett Mohácsra, a kiket Német Lipót választási elnök hozatott a várható zavargások lecsillapítására. Az előjelekből ítélve, nem lesz 150 szavazatkülönbség a két jelölre leadandó szavazatok között.

Az orosházi választás. Tegnap volt a pótválasztás Orosházán, ahol Veress József függetlenségi és 48-as párti és gróf

Zay Miklós kormányzárti mérköztek egymással. A választás színhelyen Justh Gyula és Balogh László függetlenségi képviselők is megjelentek és a bizottságoknál, mint Veress bizalmi férfai működnek közre. A választás a legszebb rendben folyt Déli 1 órakor a szavazatok aránya így állott:

Veress József 567.

Zay Miklós 217.

A szavazás körülbelül éjfélig tartott. Minthogy Öcsöd községből, mely a választásoknál e kerületben rendszerint döntő, Veressnek 362 szavazója jött be, a heves küzdelemből győztesen került ki.

KÜLFÖLD

Törökország bomlása.

— Vambéry Ármín előadása. —

Vambéry Ármín, a kitűnő tudós, kedden délután az orsz. iparegyesület nagy termében igen előkelő és nagyszámú halgatóság előtt szabad előadást tartott Törökország bomlásának okairól.

A világhírű tudós, a ki nálunk mindenestre a leghivatottabb ez aktuális és fontos kérdés fejtegetésére, az ő szokott vonzó modorában mutatta ki azokat az okokat, a melyek Törökország bomlására kellett, hogy vezessenek.

Előadását azzal kezdte, hogy nem politikai szempontból fogja tárgyalni a kérdést. Nagy vonásokban ecsetelte ezután Törökország történeti fejlődését. Törökország az ő keleti kulturájával mindig ellentétben volt Európával.

Ezek az ellentétek eleinte nem voltak hátrányukra, mert erősek voltak és harci vitéségük az ellentétek fölöttépp úgy diadalmaszkodott, mint Európában. De minél inkább magához tért és erősödött Európa annál inkább gyöngült Törökország, nevezetesen a

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Tudomány és költészet.

Felolvasta a Csokonai-kör 1896. évi nov. 17-iki megnyitói ülésén:

Dr. Öreg János.

A Csokonai kör kettős feladat megoldását tűzte maga elé: a melyeknek egyike hogy haligató közönségében az ismereteket terjessze, a másik, hogy annak mulattatásáról, gyönyörködéséről gondoskodjék. E kettős feladatnak megoldását tudományos és költői felolvasások tartásával eszközözi. Ugyanazért azt gondoltam, hogy feladatunk teljesítésének megkezdésekor a tisztelt közönség érdeklődő figyelmét legkönnyebben megnyernem sikerül, ha felolvasásomnak a tudomány és költészet eredetét, egymáshoz való viszonyukat; továbbá mindkettőnek tárgyát vagy tartalmát s azon czélt a melynek elérését általok reméljük, igyekszem megvilágosítani. A tárgy a melyet választottam, hitem szerint nem érdektelen, azon leszek, hogy a mit róla mondok a tárgyhoz méltóvá tegyem. Ha azonban erőm gyengesége miatt becses várákozásuknak meg nem felelhetnék, előre is elnézéseköt bocsánatukat kérem.

A tudomány az ember értelmi a költészet érzelmi világából veszi eredetét. Az érzelem a ránk történő hatásoknak kellemes vagy kellemetlen következményének, az értelem ez érzelmeik előidéző okainak tudása, észrevétele megjegyzése. A kellemes érzés azt mutatja, hogy az a hatás a mely előidézte szervezeteinknek javára szolgál, a kellemetlen pedig arra int hogy előidéző okától mint szervezeteinkre vérszedelmes hatástól óvakodjunk. — Érzelmi tehetségünk születésünkkor már mű-

ködi értelmünk ellenben később s csak lassan fejlődik. — És ezt a természet nagyon okosan rendezte így, mert ha értelmünkkel kellene övünk magunkat a veszedelemtől, mire eszünk megjönne régen elpusztulnánk.

Az emberiség szintén ugyanazon fejlődési fokozatokon megy keresztül mint az egyes ember tehát nála is az érzelmi oldal fejlődik elebb mint az értelmi tehetség. Ismét van, hogy az ember érzelmi világától eredő és azt visszatükröztesítő költészet előbb jelentkezik s fejlődik ki az emberiség történetében mint az érzelmi oldalt kielégítő tudomány. A költészet ép úgy az egyén mint az emberiség ifjkorának, a tudomány pedig mindkettő férfikorának gyümölcse; mert amaz a gyermek s ifjkorral együtt járó játszadozó képzelet szüleménye, emez pedig hosszas, türelmes fáradozás után járás eredménye, a mely fáradozásra csakis erős férfikor hajlandó és alkalmas.

Meg van ugyan a gyermekben is, mint meg volt a kezdő emberiségben a tudásvágy a mindent tudni akarás, mert ha nem volna meg benne mint csira, később sem fejlődhetnék ki nála ez a tehetség. Hiszen tudjuk, hogy a szentírás még a bünessetet is az ember tudásvágyából magyarázza. Az ember azért evett a tiltott fa gyümölcséből, hogy minden tudó legyen mint az Isten. Első szüleink a fenhéjazásért keserűen meglakoltak s utannok mi is, mert a boldog semmittevessel járó paradicsomi életből kiűzetek s Isten átkul a munkát szabta rájuk, de mint majd látni fogjuk Istennek még áka is áldássá válik, mert az ember által szomjazott tudás a munkának gyümölcse, a tudás pedig a munkát oly könnyűvé teszi hogy általa az elveszte paradicsomot ismét visszanyerhetjük.

De habár a gyermekifju emberiség szomjuhozta is a tudományt a mi nem egyéb mint a természetnek s önmagunknak teljes, tö-

kéletes ismerete, ez is meret megszerzésére mind kedve, mind tehetsége egyaránt hiányzott. Mint a gyermek, fontos ismeret helyett regével, mesével is megelégedett, úgy hogy nála a tudományt a játszi képzelet által teremtett költészet jósolta. A természet feltűnő jeleneteit értem szerette volna. De mivel a Nap járásának okát kifürkészni nem bírta: beárta azon mesével hogy a napisten vízi szekéren az égnek erős kristályból készült és így állászó boltozatán. Éjszaka pedig Charon az alvilági hajos vízi a földet körülvevő Oceanon vissza lenyugvó helyéről oda, a hol reggel fölkel. A tenger szigonyával Neptunus a szeleket Aeos kormányozza. Fű, tá, hegy, folyó él, mert benne istenek laknak. A boldogok szigetei a föld ismeretlen vidékein az elhoztak szellemei a föld belsejében levő alvilágban, az Istenek a megmászhatatlan hegyek tetején az Olympuson laknak. Sőt az istenek uralkodó hazái is a földi királyságok hasonmái.

Mennyivel más a mi felfogásunk mind ezekről, mint az őshajdankor népeie. Ők beérték a valóságzínével a költészetrel, mi ellenben nem nyuzunk meg míg a valót, az igazságot fel nem fedezzük. S a haladás is a tudományban mily óriási. Az őskor népei öt ujkunál tovább nem tudtak számolni, ma pedig nálunk még a népiszolás gyermek is milliárdokkal dobálódik. Az égi testek nekünk nem oly ismeretlenek mint nekik, mert a mi csillagászaink évezredekre előre kiszámítják a bolygók járását, sőt már azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy a Mars lakóival szellemi érintkezésbe lépünk. A föld, a melyről még Kolumbus idejében is azt hitték, hogy tuló oldalán nem lehet száraz föld, mert akkor az ott lakóknak fejjel lefelé kellene lógnaniok s a lefelé álló száju kutakból kiömnenek a víz, ma már az örök jéggel borított sarkvidéket sem zárja el kutató

porta, melyről már kétszáz év előtt mondták természetesen európai fölfogás szerint, hogy haldokol.

Híy C h o i s e u l márkiazt jelentette XIV. Lejosnak, hogy a török kormány bukása csak pár nap kérdése. Az európai kulturát később ráerőszakoltak a törökre, de a nép erre még nem volt érett. Mindig félszeg maradt és hogy port hintsen európa szemébe a nyugati kultúra külsőleg — ruha, egyes szokások stb. — kifejezésre juta, belsőleg azonban a török mindig aziai marad. Konstantinápoly, a gőczpont, meg közeledett némileg a nyugati kultúrához, de a tartományok a régié maradtak és mivel távolabb esik a középponttól a tartomány, annál ősdibb. Szóval a természetes, rendszeres fejlődés hiánya akadályozta meg a sikeres haladást.

Nem az izlám és a nép jellege oka az elmaradásnak, mert az izlám epen nem zárja ki a művelődést, sőt a Törökben nagy a fogékonyaság iránt, hanem a kormányrendszer és bizonyos osztályok túlságosan konzervatív jellege, különösen az udvar autokrat és abszolutisztikus eljárása.

Nagy baj Törökországban a nemzetiségi kérdés.

A török fénykorában, a hódított tartományokban terített, terjesztette az izlámot, de nem törökösített. Így történt, hogy Európai Törökországban a 10—12 millió lakos közt sohasem volt 500,000 töröknél több.

A fő baj az hogy Törökország ma ott van ahol Európa a 15. században állott. Ha időt engednének Törökországnak, okvetlenül civilizálódnék, de úgy látszik, hogy Európának nem lesz hozza türelme és most az egész nem egyéb, mint a létezt való küzdelem.

Pedig a haladást nem lehet egészen eltagadni. Vámbéry negyven év emulátával járt ismét Törökországban és azt tapasztalta, hogy a negyven esztendő alatt szépen halad, különösen a közoktatásügy és a művészet terén és igen nevezetes, hogy a nők nagy mértékben haladnak a művelődésben. Hogy a török kormány nem bír haladni annak oka maga a szűllán, a ki maga intéz mindent, úgy hogy kormányának tagjai csak bábok.

Az érdekes előadás után a kiváló tudós nagy óvációban részesítette az előkellő hallgatóságot.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Második nap. —

Debreczen, nov. 19.

A mai reggelre kisé megcsappant, az érdeklődés azonban még mindig szép számmal gyűlte össze az egyházkerületi tagjai, hogy folytassák tanácskozásait.

Alig telt el az akadémiai negyedóra, már megnyitotta K i s s Áron püspök egy szép imával a gyűlést s gr. D é g e n f e l d József főgondnok felszólította a jegyzőket a tegnapi ülés jegyzőkönyveinek feloivasására melynek hit-lesítése után

Első tárgya volt a debreczeni ev. ref. főiskola új tanárainak felesketése. T ó t h Sámuel főjegyző olvasta fel a tanárválasztó küldöttségjegyzőkönyvét, mely arra kéri a közgyűlést, hogy ezentúl a tanárválasztások rendszerint az egyházker. közgyűlések alkalmával történjenek. Elfogadták. Felpanaszolja a tanári karjelentése alapján a jegyzőkönyv azt is, hogy a debreczeni tanári állás a ref. tanárookra nézve többé vonzó hatást nem gyakorol.

Az új anarócat a közgyűlés megerősítette és felhívta őket Dégenfeid gr. esküjök letételére. Feiallott a közgyűlés minden tagja s az elnöki asztal előtt sorban megálltak: dr. H e l l e Károly, T ö r ö k Péter, F e r e n c z y Gyula, dr. P e c z k ö Ernő. T ó t h Sámuel főjegyző olvasni kezdte az eskümintát s mondták utána mindnyaján: Én (dr. Helle Károly, Török Péter, Ferenczy Gyula, dr. Peczkó Ernő) esküszöm az ő ő Istenre, a ki Atya, Fiu és Szent Lélek teljes szent Háromság egy igaz örök Isten, hogy tanári hivataltam hiven, buzgón és szorgalmasan folytatom, magamat minden iskolai ügyben egyházkerületünk végzéseivel alkalmazom; tanításaimban a tiszta protestáns ke-

resztyenséget és a jó erkölcsöket s hazánk és egyházunk törvényes szabadságát soha meg nem sértem, sőt apolni és erősíteni törekszem, a tudományokban erőm és életem fogytaig folyvást előrehaladni és azokat szorgalmasan és sikeresen tanítani, a tanuló ifjuság kebelében a műveltséget, jó rendet és tiszta erkölcsöket teljes erőmmel fentartani és előmozdítani igyekszem. Isten eugem úgy segítjen!

Az eskü e hangzása után dr. H e l l e Károly maga és tisztarsai nevében a következő beszédet intézte a közgyűléshez:

Főtiszteltető egyházker. közgyűlés! Meltóságos püspök és főgondnok ur:

Nekem jutott a kiváló szerencse, itt a tiszt egyházker. közgyűlés színe előtt úgy a magam, mint ujonnan megválasztott tanár társaim nevében is őszinte szívből fakadó hálás köszönetet mondjak azon nagy és kitüntető bizalomért, melynek részesei lettünk akkor, a midőn a főt. egyházker. közgyűlés bennünket e híres főiskola tanárainak megválasztani kegyeskedett. Nagy kitüntetés ez reánk nézve, a mit meghálálni legfőbb gondunk, legfőbb kötelességünk, nem ugyan szerény és muló szavakkal, de a minden szónál többet érő tettel, mert a mi programunk minden erőnk felhasználása mellett való önzetlen és lelkiismeretes munkálkodás programja.

Azt hiszem főtiszt egyházker. közgyűlés, hogy ha azt a programot beválthatjuk, nem csak a főtiszt. egyházker. közgyűlés bizalmát érdemeltük ki, de a m a g y a r h a z a s v a l l á s i r á n t i s z e n t kötelességünket betöltöttük. Ez a program szolgáljon a főtiszt. egyházker. közgyűlés előlegezett bizalmának zálogául.

Ezért az előlegezett bizalomért méltóztassék kegyesen fogadni hálás köszönetünk kifejezését. (Élénk eljenzés.)

A törökszentmiklósi főgondnoki szavazást mely ellen felebbezést adtak be annak, hogy az Ú r a y Imrére esett 8 szavazat ellenében az elnök úr lelkész szavazatával együtt kapott gr. D é g e n f e l d József s ekkor sorshuzás utján az utóbbira adták az egyház 6

búváraink elől, mert a merész Nan-enek, ha kell szánokkal, ha kell léghajóval egy vagy más uton oda is behatolnak. Jupiter kezében megfogtuk a villámot s engedelmessé rabszolgáinkká tettük, amelylyel nemcsak gondolatainkat közöljük a föld tulsó oldalán lakókkal, hanem megvilágítjuk vele a sötét éjszakát, mintha csak nappal volna, befogjuk szekerünk elé, hogy gondolat sebességgel röptessen bennünket a messze távolba sőt lealacsonyítottuk annyira, hogy szerény konyháinkban hatalmas tüzenél szalonát pirítsunk. Kiküldtünk az időjárás törvényeit, ismerjük a szelek járását, holott még a szentírás is azt mondja rólok, hogy a szél a hova akar fúni, fú és annak zugását hallod, de nem tudod honnét jő s hova megy.

Mi pedig még, a mi talán az időjárásnál is szeszélyesebbnek látszott, megismertük az ember akarát s azt éppen úgy az ok és okozati törvény alatt állónak találtuk, mint akár a kard, mely estében a vonzás törvényének hódol; úgy, hogy ezen törvény alapján reméljük miként az embri társadalmak, az államok eseményeinek egymásutánját is ép oly pontossággal előre megmondhatjuk, mint a hogy a csillagász a hold változásait s a nap fogyatkozásait előre megmondja. Ma még esodával is határosak előttünk a hipnotizmus jelenetei, nem bírjuk felfogni, hogy valaki az elaltatott emberrel közöje gondolatait s azt akarátának vak eszközevé változtassa, de azért nem kételkedünk fölé, hogy e rejtélynek is nyitjára akadnak. Az orvosi tudomány is hatalmas lendületnek indult, úgy, hogy ma holnap alig lesz betegség, amelylyel sikerrel meg nem küzdhetné sőt elmondhatjuk, hogy alig van már akár a természetnek akár az embervilágnak olyan tere a hova be nem világitana a tudomány fáklyája s elébb utóbb

lehull az igazságról a saisi lepel s az embernek csakugyan megnyílnak szeméi s olyan mindentudó lesz, mint a hogy neki a sátán a paradicsomból megígérte. Sőt már is akadt olyan nemet profeszor, aki azt mondta, hogy könyvében azokat a gondolatokat fogja előadni, amelyek alapján Isten a világot megteremtette.

A másik meg a világ, vagy legalább saját világunk megteremtésére vállalkozott, a mikor azt mondta, saját világunkat mi ma gunk teremjtük, az által, hogy gondolkozunk. E merész allítások ugyan meg távol állanak a valóságtól, de a mint halad a tudományban az emberiség, azon évezredekben keresztül, a melyre még elele remélhetőleg kiterjed, csakugyan viheti annyira, hogy semmi sem marad titok előtte.

A tudomány, mint az eddigiekből látszik a valódi kutatója, hogy az igazságot felfedezze a költészet nem törődik a valóval ez a valószínűvel is beéri csak hogy belőle a szépet megteremtse.

No most már azt nézzük, mit akar, elérni a tudomány a való az igazság ismeretével, a költészet a látszatnak, a valószínűnek szép alakban való föltüntetésével, ekkor azt mondhatjuk, hogy a tudomány czelja az ismeretek hasznosítása, a költészet pedig a gyönyörködtetés. Mindkettő igen nemes czél, mert az emberi életnek szebbé, jobbá, tőkéletesebbé s gyönyörösebbé tevésére szolgál. Hiszen s gyönyörösebbé hiába tagadnók életünknek leghatalmasabb rugói s ezeket csak a tudományal s költészetel hozhatjuk mozgásba.

Az ember ismereteit és így tudományait is kezdetben hasznosságuk szempontjából szerzi. A közönséges ember maig is ugyanígy jár el. Midőn azonban a már gyűjtött hasznos ismeretek oda juttatnak egyeseket, hogy va-

gyont szerevezve nem kell-e napi élelem megszerzése miatt dolgozniok; az ismereteket azért gyűjtik, hogy tudásukat növeljek, gyarapítsák, egyszóval a tudás lesz főczéljuk, nem pedig a tudásnak hasznosítása. Ezen elméletinek nevezett tudókat már maga az ismeretszerzéssel, gyarapítással való foglalkozás boldogítja, ebben ezek nagyobb gyönyörűségeket lelik, mint akármely nagy kincsben, gazdagságban. Sőt a tudományok hasznos cselekedetekre való fordítását egyenesen szentegőrsnek vesszük. Archimedesről a görög tudósról kélekedve emlitik, hogy a homorú tükrök törvényének ismeretét a bazája fővárosát ostromló ellensége hajóhad felgyújtására használta volna, mit ugyancsak ezen ostromkor a romokba irt mértani rajzait s számításait annyira elmerültnek mondják, hogy az ellenes katonát feddette a miért köreit megzavarta s az bosszuságában a tudóst kardjával menten keresztül szúrta. Ma azonban a tudományt ismét hasznosága miatt gyűjtjük és tanuljuk. Az elméleti tudós vizsgálódása eredményét mindjárt akad egy-egy Edison, a ki felhasználja. Jó is teszi, mert ha csak nem hasznos amit cselekedünk, mint a római költő mondja, ostobák vagyunk, ha vele büszkélkedve dicsekszünk.

És kérdem, vajjon nincs e szükségünk arra, hogy tudományra tegyünk szert s a szerzett tudományt hasznos célok elérésére fordítsuk? De igen. Tudományra szüksége van férfinak, nőnek, szegénynek gazdagnak egyaránt. A tudás tevé bennünket képesekké arra hogy életünk-t czélszerűen és így észszerűen berendezhessük, folyatásuk napjainkat boldogságban vagy legalább mezelegedésben eltölthessük. Mind am llett mit tapasztalunk? iskoláink tanítás rendjét akként szervezték bölcs kormányzóink, hogy benne minden-

szavaztat, — a közgyűlés György Endre előadása alapján megerősítése.

A Cseh és Morvaországban élő ev. ref. magyar lelkészek az ezredév elérése alkalmából a tiszáninneni és tiszántúli ev. ref. egyházkerületek püspökeihez üdvözlő levelet intéztek. A szépen megfogalmazott levelet jegyzőkönyvbe iktatták s felkérte a gyűlés Kiss Áron püspököt, hogy a levélre a kerület nevében válaszoljon.

A jövő évi költségelirányzatot némi módosításokkal elfogadták.

A tanfelügyelőségek kényelmüket sokszor előbbre teszik az ev. ref. egyház önkormányzati jogainak tiszteletben tartásánál s rendelkezéseiket és utasításait egyenesen az iskolaszékekhez intézik, megbízták a püspöki hivatalt a hevesnagykunsági egyházmegye panasza alapján, hogy a tanfelügyelőket az önkormányzat tiszteletben tartására intse.

Derecskén a nyáron proféta járt. Nevezetesen egy Hevesi József nevű egyszerű embert bibliák árulása céljából Szalay József nagybecskereki ev. ref. lelkész elbocsátotta az országba, ajánló levéllel egyes ismerőseihez, így Derecskén bizonyos Hegedűsné asszonyhoz. Ők ketten ezután nemcsak bibliát árultak, amire a főszolgabirtól engedélyt nyertek, hanem, gyülekezeteket tartottak, amelyeken predikációkat tanításokat tartott, úgy hogy a derecskei lelkész kénytelen volt Hevesit a községből a főszolgabíróval kiutasítani. Ezért aztán Szalay Hegedűsné asszonyhoz mentegetőző levelet írt, amely szintén az iratokhoz került, melyeket a derecskei egyház az ügy elbírálása végett az egyházkerülethez terjesztett fel. A közgyűlés fegyelmét vétséget látott az esetben fenforogni, — s ezért az ügyet kiadta a bekecsbányai egyházmegyei bíróságnak.

A mezőuri egyháztanács elrendelte, hogy az egyházi jegyző csak azokat az okiratokat adhatja ki, a melyeknek kiadását az egyháztanács megengedte. Felelősség folytán ezt a határozatot megsemmisítette s az egybáz-

tanácsot minden irat kiadárára kötelezte. Az egyházkerületi közgyűlés többek felszólalása után Tiszta Kálmán indítványára az egyházmegye határozatát jóváhagyta s azzal a módosítással általánosította, hogy az egyháztanács magán felek kérését egyes iratok kiadására vonatkozólag megtagadhatja, illetve egyes iratok kiadását megtilthatja, de ez ellen a határozat ellen a félnek felelősségi joga van.

A tanító fizetésekről szóló 1893. XXVI. tcz. értelmében a közokt. miniszterium eddig mintegy évi 19,000—20,000 frtot engedélyezett az egyházkerület tanítói fizetésének kiegészítésére. A közgyűlés ennek kapcsán utasítja az egyházakat, hogy a törvényben engedélyezett kedvezményeket megszerezni minél többben igyekezzenek a prot. tanügy felvirágzása érdekében.

Az Andrásházy-Szilágyi intézet ügyében választott küldöttség jelenti hogy ez intézetben alapos reformokra van szükség úgy a tanulmányi rendszer, mint az erkölcsi nevelés, valamint a felügyelet kérdésében ezért évi 300 frt díjazással egy felügyelő tanár alkalmazását ajánlja, ki aztán naponként egy órát volna köteles az intézetben tölteni.

Urany Imre úgy látja, hogy nem a főfelügyelet hiánya az, amely a fenforgó bajokat okozza, mert ilyen van három is a püspök, a magángondnok és a debreczeni egyház egyik lelkésze, hanem az, hogy ezek egymásra támaszkodnak. Ezért nem tartja helyesnek a tanárfelügyelő behozatalát sem, mert hogy az naponként egy óra alatt korrepetáljon, tehetséget figyeljen, erkölcsökre ügyeljen, annak más eredménye nem lesz minthogy egy tanár kap 300 frtot de haszon nem lesz belőle. Ehelyett inkább megfelelne a célnak az ha a felsőbb tanulók sorából két nevelőt alkalmaznánk.

De van itt más baj is az hogy ezek az ifjak tisztességes ellátásban nem részesülnek, holott havi 21 frtért bármelyik vendéglőben tisztességes kosztot lehet kapni. Erre volna kötelessége a felügyelőnek és nevelőknek felvigyazni.

Nadányi Miklós belkő tanár felügyelete alá kívánja az intézetet helyezni.

Kiss Albert nem volt tagja eddig az intézet felügyelő bizottságának csak a tárgyalás alatt álló javaslatot készítette, küldöttségben részt nem vett, azért a multért nem felelős, tehát nyíltan kimondhatja, hogy a bajok főoka a végrendeletben van, mert a gondnokot nem az egyházkerületi közgyűlés által, hanem Debreczen város előjárásága által választotta, tehát Nadányi helyes javaslata végre nem hajtható. De nem viheto véghez azért sem, mert az épület omeletén annak lakás be nem rendezhető, az épületet eladunk nem szabad másat építeni helyére nincs módunkban, azért más megoldás, mint a küldöttség javaslata nem lehet.

Dóczy Imre szintén hangsúlyozza, hogy igaz, hogy csak belkő tanár volna képes helyes felügyeletet gyakorolni.

Erre azonban pénz nincs, tehát kénytelenek vagyunk a kezeleendő javaslatot elfogadni. Mert hiszen ma ott vagyunk, hogy a debreczeni gimnázium mellett vagy egy nemesi internátus, mely a gimnáziummal semmi kontaktusban nincs, ezért kellett a tanári felügyelet kérdését legalább részben megoldani, akként, hogy nem korrepetitorként, hanem az iskola kiküldöttje képen töltsön az intézetben naponként egy órát s adjon utasításokat a nevelőknek, közölje a tanulóknak vonatkozó megállapodásait a tanári karnak. Ajánlja a küldöttség javaslatainak elfogadását.

Nadányi M. válaszában ideiglenes intézkedésül elfogadja, de kér rögzített reformot is.

Langyel Imre a végrendelet határozmányainak megváltoztathatóságát vitatja a körülmények változása folytán, az alapító intenczióját értelmében. Így p. o. az eladás, valamint a gondnokválasztás kérdése is megoldható volna.

Tiszta Kálmán Kiss Albert szavainak támogatására csak azt hozza fel, hogy a régi gondnokot az egyházkerületi közgyűlés még a számadások beadására sem tudta kényeszeríteni. (A karzaton a diákság zajt csap.)

Dégenfeld József gr. Csundesség! Tiszta: Hogy ilye kor is a botokat dobálják oda fenn, az csak a jó nevelést mutatja! Ne feledjük el, hogy a jó nevelés legnagyobb ellensége a jobb s ezért óvakodjunk a jobb keresése közben attól, hogy el ne fogadjuk a most ajánlott jót s ne varjuk a javaslat elfogadását egy vele ellenkező indítvánnyal. — Ezért ő a küldöttség javaslatát elfogadja azzal a pótlással, hogy az anyagi és szellemi ügyek végeleges rendezése céljából tekintetbe véve az anyagi helyzetet, a végrendeletet s a most következő egy év tapasztalatait tekintetbe véve, a jövő őszi gyűlésre véleményes javaslatot terjeszt elő.

Kállós Tivadar 2 nevelőt óhajt ebben látni a baj orvoslását.

A közgyűlés Tiszta Kálmán javaslatát elfogadja.

Néhány lényegtelen tárgy után a tanácskozást 3/4 orakor holnapra halasztották.

Lapunk tegnap számába az egyh. ker. gyűlésről szóló tudósításba tévedés csuszott be, amennyiben az új egyh. ker. főgondnok felesküvése után Kiss Áron püspök ur által mondott beszédet Szabó János békés-bányai esperes ur beszéde gyanánt nyomattuk ki. Azon beszéd, melyet Szabó János esperes tartott, egész terjedelmében a következő:

Méltóságos főgondnok ur!

A mit Méltóságod el mondott, azokban kifejezte Isten nevére hivatkozva mindazt, a mit szíve lelke érez, a mely törekvéseket maga elé kitűzött. Főtiszt. Püspök urnak üdvözlő beszéde után fogadja Méltóságod a gondnoki és esperesi kar részéről a mi tiszteletteljes üdvözlésünket, bizalmunknak, ragaszkodásunknak kifejezését! E tiszteletünk nem csak egy sok áldással összekötött nagy név örökségét illeti, bár maga e név is buzdító emlékeztetőre és hálára hívja fel a magyar prot. egyházat és magyar hazát, a mi tiszteletünk illeti első sorban Méltóságod multját, melynek mélyéből táplálkozva, a jelen korának, főgondnokságának gyökerei, az egyházi buzgóság, önfeláldozás, munkásság, igaz valóságos bensőség erejével. És a mi tiszteletünk illeti azt a szolgálatot, a melyet Méltóságod végzett és véghez nagy szeretettel, nagy buzgósággal, nemes dicsekedéssel és mégis az evangélium ama szavai értelmében levő indattal, hogy: a szolgálta nem nagyobb az ő uránál.

Ami tiszteletünk illeti Méltóságodban most már egyik vezérünket Főtiszt. Püspök ur mellett. Igen, egyik vezérünket ama nemes harcban, annak megharcolásában, amelyben ami világi nagyjaink mind ilye elsőik, mind ily nagyok és legfőbbször győzelmekek voltak.

Tiszteletünknek ily mivoltából méltóságod megértene mostani bizalmunkat és arról meggyőződve lenni, valamint e bizalmunkból következtetni ama elhatározunkra, a mely el bennünk és a melyet beváltani törekszünk, hogy Méltóságodat és Elnök társát ama nagy és dicső céloktól felé, a melyet elbők tisz iskolánkunk, vallásunknak jelentősége szolgálja, az híven követni igyekezzünk mindekor, hogy részünk legyen a diadal örömeiben. Hogy ez meg lehessen, Isten segédelmére van szükségünk, Isten áldását, kegyelmét kérjük Méltóságod életere. Az Isten áldja és tartsa meg Méltóságodat sok ideig! (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Színház és zene.

Bőregér.

Tegnap este Strausz bájos zenéjű operette került színre egészben véve sikerült előadásban. Az est hőse most is B. R. U.

z s i n s z k y I l o n a asszony volt, a ki- nek remek éneke különösen II-dik felvonásbeli magyar dal betéte valóságos elbűvölő hatással volt közönségünkre. S z e n d e A n n a modorában tegnap este sem volt elég discretio, bár éneke kifogástalan volt. S z a b ó I r m a a mindig kedves S z a b ó I r m a tegnap este a nem neki való szerepben kel- lellenül érezte magát. Az urak közül N a g y I m r e szépen énekelt de sehogysem játszott. F o l l i n u s z igen jól játszott de sehogyse énekelt és fűtyölt. V i d o r meglepően jól énekelt és játszott. K á l l a y L. B é k e s s y és S z i k l a y szintén elismerést arattak.

A mikádó. Sullivan e bájos zenéjű bo- hókás operetteje, amely annak idején oly nagy szenzációt keltett mindenfelé, élénken foglal- koztatja színtársulatunk operette személyzetét. Naponként saorgalmasan folynak a próbák belőle, hogy a szombati előadásban régi jó nevének megfelelő előadásban mutassák be közönségünkre. Nem kevesebb, mint 5 énekes- nő száll sikkra az est sikere érdekében. Az érdekes szereposztás a következő: A mikádó: Follinus; Nanki-Poo: B. Ruzsinszky Ilona; a három kis leány: Kaposy Józsa, Szende Anna és Szabó Irma; Katicza szerepét fel- váltva Kállay Lujza és Locsarekné játszik. Kokó főhőse: Sziklay, Poo-Bah legfőbb min- den egyéb: Beczkóy, Pis-Pusch: Bekéssy. Komjáthy igazgató az előadásra teljesen új díszleteket és jelmezeket készített.

A szerelmes péklegény boszúja.

— Gyilkossági kísérlet Debreczenben. —
Debreczen, nov. 19.

Vadállatias kegyetlenséggel akart boszút állani egy Don Juan péklegény kaczer szer- tőjén tegnap este. Egy hosszabb pengéjű kést, melylyel a gyilkosságot végre akarta hajtani, markolatig döfte vállába és karjába s ha a kés el nem törik egy a leány áldozata is lesz a szerelmes péklegény boszújának.

Az eset részleteiről tudósítunk a követ- kezőkben értesít bennünket:
S c h e f f e r Mihály 25 éves zord kinézésű péklegény hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytat már egy feltűnő szépségű 16 éves E i s e n s t e i n Julia b. újvárosi születésű sváb cselédleánnyal.

S c h e f f e r Czabán Dániel pékmes- ternel volt alkalmazva s szerelmük még akkor kezdődött, mikor a szép Julia is ott szolgált. Nemrégén B o r o s Marton Széchényi u. 1781 sz. a. lakó gazdalkodóhoz szegődött a leány, az ő szerelmüket azonban ez sem gá- tolta s a benső viszony, mely köztük fenállott, folytatódott tovább is. Nappal a pék aludt, a leány pedig dolgozott s így éjjelenként ta- lálkozott a szerelmes pár s miután a leánynak nem volt kapukulcsa, a mivel kijöhetett volna a találkozóra, a péklegény csináltatott magának kulcsot a kapuhoz s így élték világukat.

Szerelmünk ege azonban kezdett bebo- rulni. Megjelent a láthatáron a feltékenység ördöge egy kis csacsogó gyermekleány képé- ben, ki pár nap előtt olyanformát mondott Scheffernek, Julia nem csak őt magát szereti, hanem van neki még ő kivülé két kedvese is.

Ez a hír feldulta a mi péklegényünk lelki világát e l h a t á r o z t a, h o g y m e g ö t t i a h ü t l e n t.

Tettére ösztönözte még az, hogy ő Julia- nak házasságot ígért s már a kelengyére pénzt is adott előre.

Tegnap délután nagy bánattal a szívé- ben eltávozott a műhelyből s J u h á s z György korcsmájába ment bort inni, hogy bátorsága legyen tettét végrehajtani. Két liter

bort ivott ott meg s úgy 5 és 6 óra között elment szeretője lakására, kit a konyhában az asztal mellett ülve talált.

Rövid szóváltás után összeveszték, mire a feltékeny és kissé ittas péklegény szeretőjére vetette magát s előrántva kését zsebéből a leány nyaka és válla közt több helyen, továbbá jobb karján, és csuklóján súlyosan megse- sitette.

A veszélyesen megszurkált leány segít- régért kiabált, mire a felbőszült vadállat még tovább akarta folytatni iszonyu munkáját, — azonban a leány vállába szurt kést mikor kirántotta onnan, a k é s e l t ő r t. Ez volt a leány szerencséje, mert másképen aligha szabadul meg a dühös szerelmes körmei közül.

A leány segélykiáltásaira a házigazda H o r v á t h János nevű kocsisa stettett elő, ki azonban az ajtót zárva találta s azon nem tudott behatolni.

Mikor később az ajtó felnyit, Sóvágó nevű lakó, Scheffer czimborája a belépő kocsis- ra vetette magát s azt a falhoz nyomva ár- tatlanra tette s karját több helyen megsebe- sitette. E dulakodás közben a gyilkos pék- legény megszökött.

A kocsis a mint kiszabadult S ó v á g ó kezei közül a rendőrségi központra sietett s jelentést tett az ügyeletes E i s m a n József polgári biztosnak, ki két rendőrrel sietett a helyszínére.

A vérben fetrengő leányt a közkórházba szállította s a vizsgálatot rögtön megindí- totta.

A rendőrség elszéledt a gyilkos keresé- sére, a kit mihamar el is fogtak és le is tartóztattak, a mint nyugodtan sétált Szé- chényi utcán.

Ma reggel hallgatták ki a II. ker. kapi- tányárnál a gyilkos és a tanukat.

S c h e f f e r előbb nem akarta beis- merni tettét, de H o r v á t h János kocsis felismert s így töredelmese bevallott mindent.

A péklegény ügyét áttették a kir. ügyész- séghez.

Távirat.

A királyné nevenapja.

Budapest, nov. 19. (A Debr. ered. táv.) Erzsébet felséges királyasszonyunk névnapját úgy Budapesten, mint Bécsben az összes templomokban megünnepele. A budavári Mátyás-templomban az összes katonai és pol- gárinotabilitások jelen voltak.

Az orosházai választás.

Budapest, nov. 19. (A Debr. ered. táv.) Az orosházai választókerület volt képviselője a Kossuth-párti V e r e s s József a tegnapi pótválasztáson megbukott. A kormánypart hallatlan erőszakoskodásai után V e r e s s József 1181 szavazata ellenében gróf Z a y Miklóst 1233 szavazattal képviselővé választották.

Dániel lemondása.

Budapest, nov. 19. (A Debr. ered. táv.) D á n i e l Ernő kereskedelmi miniszter állí- tólag még ez évben lemond, mert közte és J a s i p o v i c h Imre horvát miniszter közt surlódás merült fel meg a kiegyezési tárgyalások előtt. A minisztert lemondása utáu kinevezik Fiume kormányzójává.

Egy szép román leány tragédiája.

Budapest, nov. 19. (A Debr. ered. táv.) D u n e a S c h j e n Alma a fővárosban általánosan ismert feltűnő szépségű román leány, ki két éve egy gazdag amerikaihoz ment nőül Londonban opiumtól hirtelen meghalt.

Ujdonságok.

* **A királyné nevenapja.** Erzsébet, felséges fenséges királyasszonyunk mai neve- napja alkalmából délelőtt 9 órakor a r. kath. templomban istentisztelet volt, melyen dr. W o l f k a Nándor címz. püspök, plébá- nos végzett. A templomban a helyen állomásozó összes katonaság tisztikára teljes díszben vett rész, azonkívül képviselve voltak a polgári hatóságok is.

* **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság holnap délután 3 órakor V é r t e s s y István főjegyző el- nöklete alatt a városháza nagy termében ülést tart, melynek tárgya az a két telekvétel ügy lesz, mely a hétfőre hirdetett gyűlésre volt kitűzve.

* **Ülések az egyházkerületi közgyűlés alatt.** A még folyton tartó egyházkerületi közgyűlés tálama alatt meg két ülés lesz: Ma délután az egyházkerületi közigazgatási és fegyelmi bíróság ülésezik, több lelkes és tanító fegyelmi ügyében, holnap délután 5 órakor pedig egyházkerületi egyházi értekezlet lesz a főiskolai kis tanácsteremben.

* **Emlék-ünnepély.** A főiskolai énekkar tegnap d. u. 5 órakor szép ünnepélyt rendezett a főisk. ének termében V a j d a i N a g y Lajos és neje D o b o z i Erzsébet alapítványozók emlékére, kik 1863-ban szép összegű alapítványt tettek a debr. főiskola énekkarának. Az ünnepélyen ott voltak az elapítók rokonai s nagyszámu érdek öök közönség. — Az ünnepélyt a főiskolai éne- kar nvította meg gyászadalával s utána nt- B a l o g h Ferencz mondot gyönyörű be- szedet, beszédével igazi gyönyört kelte s hallgatóságban. Ennek régezzével az énekkar adta elő ügyesen begyakorolt éneket, Petőfi imádságát, ezt követte a »Tihanyi ekhó« s utána a jobbnál-jobb magyar noták, mely noták előadásánál M á c s a i S á n d o r ügyessége, tapintatossága újabban bizonyult. Ezzel az ünnepély véget ért.

* **A „debreczeni katonaiskola“ újabb sikere.** A Lichtblau Albert igazgatása s Mayer Adolf cs. és kir. őrnagy felügyelete alatt álló »Debreczeni katona iskola« ismét tanujelét adta életrevalóságának, ismét bizonyította, hogy méltán megilleti immár or-zagszerte előnyösen ismert hírneve. Az őszi cursus hall- gatói f. hó 16 és 17-ére hivatnak be a cs. és kir. hadtestparancsnoksághoz vizsgázás vegett. Mint bennünket sürgönyileg értesitenek a »Debreczen katona iskola« mind a hat jelöltje u. m. Pongor István (Debreczen), Kormos Gyula (Debreczen), Bank Miksa (Bécs), Edin- ger Zsigmond (Kürth), Lehr Oskár (Szombat- hely), Bacso Mihály (Brassó-Türkös), kitűnő sikerrel állotta ki a vizsgát. Gratulálunk a derék jelölteknek s az intézetnek.

* **Szabadalmi leírások.** A m. kir. szab. hivatal a m. kir. kereskedelmiügyi miniszterium rendeletere alapján, a kereskedelmi és iparka- maráknak meyküldte a »S z a b a d a l m i l e i r á s o k« első 50 példányát és a további leírásokat is megfogja küldeni, meg- jelenésük sorrendjében. Már is érdekes dol- gokra vetek ki szabacalmakat. Így a többek között: Eljárás fem papíron való mély nyom- másra készülékek bajtó szijjak elő állítására, légmentesen záró fődél. jégszekrény, sebvédő hüvely, ernyőbot tolócsapóval ellátott zár, csavarokkal ellátott egytetemes mappa, hűtőtér hus eltárasára, eljárás köröskörül díszített hengereit vasoszlogok előállítására, légszárító készűék papír és szövet számára, változtatás befelé nyíló ablakok szerkezetén, italárnsító automata, füstképződést megakadályozó tüzelő. ajtó, hajtó mű veloczipedekhez javított eke csővakaró stb. Statisztikai szempontból érde- kes, hogy németországból 15, Ausztriából 14, Magyarországnn 12 francia anglz és olasz- országból összesen 9 szabadalmat vettek ki. Mindazon kereskedők és iparosok, a kik az újítások iránt érdeklődnek, ezen szabadalmak leírását a tárgyak rajzát a kereskedelmi és

iparkamaránál megtekinthetők. — Debreczen, 1896. november 18. kereskedelmi és iparkamara.

* **Az egyetemi hallgatók száma.** A tudomány egyetem kvestori hivatala már összeállította az idén beiratkozott hallgatók statisztikáját. E szerint az idén az egyetemre 4697-en iratkoztak be, mely szám a tavalyit 290-el múlja felül. A szaporodás a jogi és bölcsészeti karra esett meg az orvostan hallgatók száma a tetemesen csökkent. A jogi karra ugyanis 3171 hallgató iratkozott be, vagyis 301-gyel többen mint tavaly ezek közül 2917 rendes és 254 rendkívüli hallgató, a teológiai fakultáson 86 hallgató van, tavaly 77 volt. E hallgatók három kivételével valamennyien rendes hallgatók. Az orvosi karra beiratkoztak 742-en az apadás a tavajhoz képest 90. A beirattak közül 721 rendes és 21 rendkívüli hallgató. A bölcsészeti karra beiratkoztak 578-an, a többlet 73. A gyógyszerész hallgatók száma az idén 120, vagyis ugyanannyi mint tavaly.

* **Hévízy a tanári széken.** Hévízy János volt Ugropárti képviselő ki a mostani minta-választásoknál a bécstvási körületben megbukott újra visszatért a tanári katedrához. A uarmarosszigeti piarista gimnáziumnál tanít a hol a 4. osztály főnöke.

* **Papakosza újabb szökése.** Papakosza, a híres kasszafuró, a kit a bécsi országos törvényszék fogházában őriznek, a napokban újabb szökési tervvel foglalkozott. Ugyanis a fogházfelügyelőség nyomára jött, hogy Papakosza szabadon levő bűntársával levelezett. A fogházfelügyelőség elfogott egy levelet s ebből kitűnt, hogy Papakosza idegenek segítségével akart megszökni a fogházból. A vizsgálatot megindították.

* **Hunyadmegye körirata.** Hunyadvármegye közönségének nem tetszik, hogy a m. kir. államépítészeti hivatalok mérnöki karában személyzeti hiány mutatkozik s a mellett az előléptetési viszonyok nincsenek méltányosan rendezve. E végből felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben különösen azt kéri, hogy az államépítészeti hivatalok személyzeti létszámában rendszeresített (V., VI., VII., és VIII. fizetési osztályba tartozó) állások száma oly arányban megnövesztésék, hogy a műszaki tisztviselőkar az előléptetés tekintetében más egyenlő képesítést igénylő szolgálati ágakban működő tisztviselőkké egyenlő körülmények közé jusson. — Feliratát Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának is megküldötte azon kérelemmel, hogy az ügyet pártolja és hasonló szellemben írjon fel a kereskedelmi miniszterhez.

* **Affendákisz és Kázár.** A nyári szenzációs rabszökés hőseit Affendákisz Periklest és Kázár Ambrust tudvalevőleg Máramaros vármegyében fogták el a széles looka határban. Az igazságügyminiszter most 50 frtot utalványozott Máramaros vármegye alispánjának, hogy azt ossza szét jutalomképen Affendákisz és Kázár kézrekerítői között.

* **Bélyegcsonkítás tudományos uton.** Hegyfokya Kabos turkevei plébános, ismert jeles természettudós azzal a kérelemmel fordult a folyamamérnöki hivatalokhoz, hogy közöljék vele a folyók vizállásának 1876-ot megelőző adatait. Hegyfokyaak a ki nemrég nagy meteorológiai művet írt ennek a művnek kiegészítéséül volt szüksége az adatakra. A tudós plébános a tarkvevi parokián csöndes lélekkel várta az értesítéseket és szeme előtt zúgtak a folyók, melyek apadása nemsokára hitles számadatok alakjában kerül elé. A várt becses számok helyett azonban bekopogtatott az hozzája, mely elül seki sem menekül meg az adóhivatal. A kisújszászi adóhivatal fizetési megintést küldött Hegyfokyaak hogy a sátoraljauj helyi folyammérnökséghez intézett megkeresése miatt melyben a Tiszának 1851-1375-iki vizállását kérelmezte két forint bírságot fizessen. De legalább adataikat küldött volna a sátoraljauj helyi adóhivatal, ha már meglelelte a tudóst. De azt írta hogy az adatakért forduljon a földmívelési miniszterium vizrajzi osztályához holott ott ezek az adatok nincsenek

meg. Érdekes a dologban az, hogy Hegyfokya tíz év előtt a bécsi meteorológiai állami intézetről tíz évre terjedő hőmérsékleti adatakat kért. Az intézet igazgatója, a kit soha nem látott, készségesen megküldötte díjtalanul a marolatot és nem lelelte meg bélyegtelen leveleért.

x **Itt a saison, itt a saison.** Itt bizony, itt bizony! Jönnek a vig esték — már annyian lesték — itt van a hideg is — ha kell is, ha nem is — legjobb most mi volna — egy cséze jó t h e a. Hol lehet ilyet kapni — meg fogom mondani — K o l o s s a Adámnál — van ez új találmány. Hol van az üzlete — Miklós u czával szembe — Piac és Teleky-utca sarkán — áll az új találmány — thea főző gépen — készül forrón s frissen — csészékbe a thea — 10 krajczár az ára.

Törvényszék.

Nők az alkotmányban. Október hónap 28-án volt Ráczeven a képviselőválasztás, e mikor Földváry Miklós és Varsányi Gábor közt eldöntetlen maradt a küzdelem, mert egyikük se kapta meg az abszolút többséget. A válaszók Ráczeveről a vicinális vasuton igyekeztek hazafele s a vonat szűk kupéiban már bé ésen megfértek egymás mellett az ellenkező pártok hívei. A politikától terhes vonat békével érkezett meg Sziget-Szent-Miklósig. Itt azonban az állomáson 2—300 asszonyból álló tömeg rohant feléje élén H. Gere Rebeka sziget-szentmiklósi asszonnyal aki mint az egész község szavazói, az ellenzékhez tartozott. A vicinálison tulnyomó számban Földváry-pártiak voltak s az egyik kupéból fel is hangzott a kiáltás:

— Éljen Földváry Miklós!

H. Gere Rebekának se kellett egyébb.

— Huzzátok le a nemet kutyákat! kiáltotta s zsebéből egy kavcsot szegven elő, neki lödította a vicinálisnak. Az ezután következett közápor iszonyu pusztítást vit véghez a vicinális ablakaiban, lámpáiban és kormányparti fejekben. A férfiak közül G e r e b é l y József és B a g a m é r y Istvan vetek tevékeny részt a bombázásban s ez utóbbi folyton azt kiáltotta:

— Nem hagyom a hazát! Nem én!

Mikor a mozdonyvezető el akarta indítani a vonatot, H G e r e Rebeka a mozdony elé állt s kijelentette, hogy csak az ő testén keresztül mehet el a vonat. De a vonat mégis elment 80 összetörött ablakkal.

A főszolgabíró és a csendőrség rögtön megindították a vizsgálatot, melynek során 35 embert tartóztattak le, kiket e hónap 3-án szállítottak be a pestvidéki törvényszékhez, ahol vizsgálóbíróul Bucz Lajos drt jelölték ki. B u c z dr. másnap kihallgatta mind a 35 vádlottat, 5-en és 6-án pedig a ribillió színhelyén hallgatót ki még 8 vádotat és vagy 60 tanút, hogy aztán 7-en delben a vizgáatot befejezve, az iratokat áttegye a pestvidéki ügyész-ég vezetőjéhez, G r e g u s z Gusztáv kir. ügyészhez, a ki még aznap vádat emelt a 43 ember ellen, közveszélyes cselekmény és magánosok elleni erőszak miatt. A vádlottak tehát éppen nem panaszkodhatnak, hogy sokáig húzták volna az ügyeket, mert ilyen mon-tre-pórt ily rövid idő alatt még nem intéztek el.

A törvényszék e hónap 19-ére tűzte ki a tárgyalást, melyen a vádat G r e g u s z dr. kir. ügyész képviseli. Védőkül eddig E ö t v ö s Károly, E ö t v ö s Bálint dr.

és H o r v á t h Gyula dr. ügyvédek jelentkeztek. A törvényszék különben az összes vádlottak részére hivatalból jelöl ki védőket. **A nazarenus lelkiismerete.** Egy megdöbbentő gyilkosság derült ki a napokban Hód-Mező-Vasarhelyen, melynek tettese ezelőtt 17 évvel három suhancz volt, a kik közül az egyik már meghalt, kettő pedig erőteljes férfiuva lett.

A dolog úgy történt, hogy a mult vasárnap Knapecz József hódmezővásárhelyi polgár hazánál megjelent egy 33 éves Bartók Mátyás nevű ember és azt mondotta a gazda feleségének:

— Én ezelőtt 17 évvel maguknál szolgáltam s akkor a maguk két idősebb fiával, a Janossal, meg a Józseffel megöltük a legkisebb fiút, a kis 7 éves Knapecz Imrét. Ezt nem engedni tovább a hitem eltitkolni, mert én nazarenus vagyok.

A megrémült asszony a hallottak után azonnal a rendőrségre szaladt, mely azonnal letartóztatta Bartók Mátyást és a még életben levő testvérgyilkos, az idősebbik Knapecz fiút.

A nazarenus Bartók itt így beszélt el a dolgot:

— Ugy es-tt a dolog, hogy 1879-ben Knapecz Józsefknél szolgáltam, ahol volt egy nyomorék gyermek is, az Imre, kinek sokszor kívánták a gazdáknál halálát s azt mondták, hogy ha az Isten elvonná, levágnának egy üszöt a torára paprikásnak. A két nagyobbik Knapecz gyerek is haragudott nyomorék öcsére, mert nekik kellett rá vigyázni. — Egyszer aztán hárman — öszzebeszélünk, hogy megfojtsuk az Imrét. Meg is cselekedtük Mikor a gazdák elmentek a városba, a két nagyobbik gyerek eljöttogatói kezdte Imrét, de nem boldogultak vele, hanem behívtak még engem.

— Hat aztán? — kérdezte a vallató rendőrtisztviselő.

— Azután bementem lenyomtam a gyereket a földre s egy kendőt csömöszöltem a torkára, de mikor fulladozni kezdett, megsajnáltam, ott hagytam s azt mondtam a gyerekeknek:

— Ne lássátok, így köl vele elbánni, — majd meghal az mindjárt!

— A gyermekek azután neki fogtak s megfullasztották Imrét, a kit harmadnapra szépen elmenttek.

Eddg tartott a vallomás, melyet a még életben levő Knapecz gyerek is megerősített azzal a különbséggel, hogy ő tagadja a gyilkosságban való részvételét s azt erősítette, hogy Bartók egyedül fojtotta meg a kis öcsét.

Bartókot és Knapeczet a rendőrség át-kísértette a járásbírószághoz.

Cserebere után. Vajda János debreczeni lakos és a felesége, kinek Engl Károly volt a közvetítője, nem valami jól vézződött csere csináltak Freibergert Dávid fővárosi építészszel. A házaspár 200 holdas szatmármegyei birtokot adta oda s ezért Freibergertől egy rákos-palotai villát, két derecskei parasztházat és 12.000 forintot kaptak. Vagyis inkább csak kapniok kellett volna a szerződés értelmében, mert valójában a pénz elmaradt. — Kiderült ugyanis időközben, hogy Vajdaéknak 4000 forintnyi terhe volt az ingatlanon, azonfeül pedig még a fiacsnak is fizetni kellett, mert Vajdaék nem mutatták be illetékszabás végett a szerződést — 5800 forint büntetést. — A dolog nagyon elkeserítette különösen Vajdánét, meg Engl Károly ügynököt, ki így eselt 1500 forint pr viz ójától, s ketten egy skandalummal fejeződő levelet írtak Freibergernek E level miatt ma ugyancsak ók ketten zsarolás kísérletnek vádja alatt álltak a törvényszék előtt, melynek Czaran István királyi ítélőtáblai bíró volt az elnöke. A bíróság, figyelemmel arra, hogy Vajdaék a csere következtében egészen a tönk szélre jutottak, Vajdánét és Engt is csak 10—10 frt pénzbüntetésre ítélte. A vádlottak megnyugtattak s nem felelősből a királyi ügyész sem.

Közgazdaság.

Kártalanítás a ragadós tüdőlob kiirtására.
 A ragadós tüdőlob kiirtására a kártalanítási igények kielégítésére 1895-ben előirányzat nélkül utalványozott 311.946 frt 95 kr kiadás alkalmából ismételve kiemelte az állami számvéviszék, hogy a földmivelésügyi miniszter a ragadós tüdőlob kiirtása céljából kisajátította, de a helyszínen le nem vágott állatokért a tulajdonosoknak a becsérték teljes összegét engedélyezi kárpótlás fejében s hogy az állami számvéviszék ezt az eljárást a ragadós tüdőlob kiirtásáról szóló 1893. évi II. tczikk 3. §-ának rendezésével, mely az adandó kártalanítást általában a becsérték kilencz tizedrészével határozza meg, összegegyeztetésnek nem találván, ez irányban tárgyalást folytat a miniszterrel. E tárgyalás a miniszternek ki nem elégitő felvilágosításai folytán, melyek szerint eljárását az állategészségügy rendezéséről hozott 1888. évi VII. tczikk 106. §-ának a) pontjára alapította, eredményre nem vezetett s így kénytelen volt az állami számvéviszék az ügyet a minisztertanácsnál közzölni. A minisztertanács e kérdéssel az 1895. évi szept. hó 26-án tartott ülésében foglalkozott először s határozatában helyesnek ismeri el az állami számvéviszék azon álláspontját, hogy az állategészségügy rendezéséről szóló fennebb idézett 1888. évi VIII. tczikk 106. §-ának c) pontja, melynek értelmében a hatósági rendeletre levágott s a levágatás után egészségesnek bizonyult állatokért az egész becsérték volt kártalanítás adandó, a ragadós tüdőlobos állatokra vonatkozólag módosítást szenvedett az 1893. évi II. tczikk 3. §-a által, mely a kártalanítás maximális mérvét — tekintet nélkül arra, hogy a kisajátított állat levágatás után betegnek vagy egészségesnek találtatott-e, a teljes becsérték kilencz tizedrészeben állapította meg. Kimondotta ennél fogva a minisztertanács, hogy jövőre a kártalanítások a törvénynek így értelmezésével vagyis a becsérték kilencz tizedrészével adandó. Egy későbbi, nevezetesen 1895. évi okt. 3-án tartott ülésében azonban úgy találta a minisztertanács, hogy gyakorlati okoknál fogva célszerű volna a ragadós tüdőlob kiirtása közül eddig követett eljárást továbbra is fenntartani s ezért megbízta a földmivelésügyi minisztert, hogy az 1893. évi II. tczikknek ilyen értelemben való alkalmaztatása végett tjavaslatot terjesszen az országgyűlés elé. Az állami számvéviszék a minisztertanácsnak ezt a határozatát, tekintve, hogy ez a kérdésnek a törvényhozás által leendő rendezését helyezi kilátásba, tudomásul vette, megjegyzi azonban, hogy a földmivelésügyi miniszter, ki a minisztertanács határozathoz képest a hatóságiilag kisajátított, de a helyszínen le nem vágott állatokért ez időszert is teljes kárpótlást ad a tulajdonosoknak a becsérték egész összegében, a kilátásba helyezett tjavaslatot — tudomása szerint — még nem terjesztette a törvényhozás elé.

Kőbányai sertés-piacz.

nov. 18.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli súlyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. 3. Fiatal nehéz (páronként 200 klgon felüli súlyban) 54-55 krig. 4. Fiatal közép (páronként 251—320 klg. — súlyban 54—55 krig. 5. Fiatal könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban 54—56 krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban 52—53 kr. Közép pk-nt 220g—10 klg. fej súlyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő súlyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg felüli súlyban 53¹/₂, 55 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő súlyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő súlyban 53¹/₂—54 krig.

Sertés létszám 1896 nov. 16-ik napján volt készletben 5381 drb. 1896. nov. hó 17-ik napján felhagyott 235 drb. 1896 nov. 17-ik napján elszállított 364 drb. 1896. évi nov. hó 18-ik napjára maradt készletben 5252 drb. A hizott sertés üzletirányzata — élénk.

Budapesti gabonatözsde.

nov. 18.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Baza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
»	77	8 — 8.10	78	8.10 — 7.15
»	79	8.20 8.25	80	8.25 — 8.30
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
»	77	8.15 8.20	78	8.20 — 8.4v
»	79	8.30 8.35	80	8.35 — 8.25
Pesvidéki ó	75	—	76	—
»	77	8.10 8.15	78	8.15 — 8.20
»	79	8.25 8.30	80	8.30 — 8.40
Fehérmezei ó	75	—	76	—
»	77	8.10 8.15	78	8.15 — 8.25
»	79	8.15 — 8.20	80	8.30 — 8.40
Bácskai ó	75	—	76	—
»	77	7.15 — 8.25	78	9.20 — 8.30
»	79	8.30 — 8.40	80	8.40 — 8.50
Észak magy	75	—	76	—
»	77	—	78	—
»	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram.
Rozs elsőrendű uj	70—72	6.65 6.70
» másodrendű »	—	6.55 6.06
Árpa takarmánynak »	60—62	4.00 4.30
» égetni való —	62—64	5.10 5.90
» serfűzdei —	64—66	6.50 8.—
Zab — — — uj	39—41	5.45 6.—
Tengeri bánsági — uj	—	4.25 4.30
» más nemű »	—	4.15 4.20
Repeze bánsági	—	0.— 1.57

Debreczeni városi színház.

Folyó szám. 56. Bérlet szám. 42.

Pénteken 1896 november 20-án:

Páros bérletben:

OTHELLO

a velencei mór.

Tragédia 5 felvonásban, írta: Shakspeare. ford Szász K.

Szombaton 1896 november 21-én:

Mikádó.

Nagy operette 2 felvonásban, zenéjét írta: Sullivan.

MUTATÓ TÁBLA

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.
 Nyilvános olvasótér: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva nétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnep napon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírág szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyv ár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig

A Gönczy-egyesület „Otthona” a keresk akad. palotájában

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárponként d. e. 10—12-ig.

Minden

Csütörtökön és pénteken

szövet, selyem és velez

értékes maradékok eladása

Boros Testvérek

női divat-áruházában

Debreczen, Kossuth-utca 3 sz.

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-GZUKORKA

mely ezen bajokat megszünteti.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA, gyógyszerész Békés-Csabán.

Borkimérő

kerestetik a „Korona” cz. vendéglőben. Bővebb felvilágosítást nyujt Pongó Lajos kis-csapó-utca 381. sz. a.

HIRDETMÉNY.

Ő cs. és apost. kir. Felsője f. é. október hó 4-én Budapesten kelt legfelső elhatározásával legkgyelmesebben megengedni méltóztatott hogy a f. év végével rendezendő

XIX-ik jótékonyczélú m. kir. állami sorsjáték

remélhető tiszta jövedelme akként osztassák fel, hogy 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap, 2. a kézdi-vásárhelyi »Stephania« menedékház 3 a budapesti első gyermekmenhely 4. a kolozsvári »Mensa Akadémica,« 5. a szünidei gyermekelep egylet, 6. a fehér kereszt-egylet 7. a Cirkvenica mellett létesítendő tengeri gyermekórház és 8. az első budapesti szegény gyermekkert-egylet egyentént egy tízed; míg a 9. a budapesti »Erzsébet« kórház-egylet, 10. a győri nádorvárosi leányórvaház és 12. a budapesti VII kerületi népkonyha egyenként egy huszadrésében részesíttessék.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **60.000 forintra ruganak** és pedig:

1 főnyeremény	—	—	—	60000 frt	2 nyeremény egyenként	—	—	—	2000 frt
1	»	»	»	15000 »	4	»	»	»	1000 »
1	»	»	»	10000 »	20	»	»	»	500 »
1	nyeremény	—	—	5000 »	50	»	»	»	150 »
1	»	—	—	4000 »	200	»	»	»	50 »
1	»	—	—	300 »	3000	»	»	»	10 »

az összes nyeremények készpénzben fizetettek ki.

A húzás visszavonhatóanul **1896. évi december hó 28-án** Budapsen történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságál Budapesten (Pest, fővámház, főtelep), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, ső és adóhivatal, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi »Merkur«-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegekl.

Budapesten, 1896. október hó 4-én.

M. k. lottó-Igazgatóság

9756—1896.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa által közhírré tétetik, hogy a Hortobágy folyón a Tiszafüred és debreczeni törvényhatósági közut 39630—39722 km. szakaszán átvezető közúti hidon Debreczen sz. kir. város vámszedési jogát igazoló 182/92. sz. közigazgatási bizottsági határozatot a nagyméltóságú m. kir. keresk. miniszter ur 45450/I. 895. sz. határozatával jóváhagyta.

Debreczen, 1896. nov. 16.

A városi tanács.

441—1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. bíróságnak 4255/1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Hirsch Sámuel olmuői lakos részére Kohn Ferencz derecskei lakostól 282 forint 61 kr. tőke, ennek 1896. évi aug. hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 31 frt 29 kr. perkölttség erejéig 1896. évi szept. hó 2-án bíróság felülfoglalt és 594 forint 30 kr-ra becsült bolti áruk, szoba bútorokból álló ingóságok **1896. évi nov. hó 23-án d. e. 8 órakor** kezdetét veendő és Derecskén alperes üzlethelyiségében megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Derecskén, 1896. évi okt. hó 24-én.

Oláh Géza

bir. kiküldött.

Félszázad óta

kötönyök elismert

Arany érem
Pécs 1888.

Dr. Stchulsky-féle

Érdem érem
Temesvár 1889

Arckenöcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bannulatos hatásuk képezik. Mezbizható sikerrel használtatnak szelő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt., egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandula-korpa szappan 35 kr.

JOLIESSANTE-CREME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kötöny hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR

egészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büszködésük elűzésére s megővésére, mely által egyúttal a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilett szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, úde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatoak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.
Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán — Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerésztárában (Tisza-Palota)

Előnyös vétel folytán

teljesen új divatu

női ruhaszövetek

mélyen az eredeti áron alul

és pedig a legjobb minőségű

LODEN KELMÉK

méterenként 21 kr.,

tisztá gyapjuszövetek

30 krtól feljebb,

120 cm. szélességben **60, 65, 70, 80 krért**

kaphatók

EISLER IZIDOR

divatruháza és női divattermében.

Női ruhák saját varrodámban.

Stern József

és Testvére

nagykereskedők

és gyárosok.

DEBRECZEN, Piacz 584 a «Bika» szálloda mellett.

ÚJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre az újabb kibővített detail osztályban

Jäger gyapj és pamut

KEFE-ARUK

háztartási, gazdálkodási és ipari
célokra.

alsóruházati cikkek,

✳ harisnyák, keztük, ✳

nők, férfiak és gyermekek számára.

Színes velez szoknyák és nadrágok

Vadász ujjas és kötött bekötők

Berlini kendők és sálak.

Norinbergi áruk ?

Nyakkendők, esernyők, pénzerszények.

Ecsetek, meszelők, seprők,

ruha-, haj-, fog- és körömkefék

fésűk, szappanok,

illatszerek, valamint minden szak-

mához tartozó bel- és külföldi toilett-

cikkek dus raktára.

Fodrász kellékek

nagy választékban!

Szintartó himzőpamutok és selymek.

Mindenféle bélék-árak és szabókellékek.

Himzések, csipkék, szallagok és csipkefüggönyök.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.